

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ КОМП'ЮТЕРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

 С.С. Луценко

«22» грудня 2022 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СТУДЕНТООРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ
У ХАРКІВСЬКОМУ КОМП'ЮТЕРНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ**

Схвалено

Педагогічною радою коледжу
Протокол № 5
від «21» грудня 2022 р.

Студентською радою коледжу
Протокол № 3
від «08» грудня 2022 р.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про студентоорієнтоване навчання (далі – Положення) є складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності у Харківському комп'ютерному фаховому коледжі (далі – Коледж), що закріплює модель розвитку освіти, відповідно до якої здобувач освіти є активним суб'єктом освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Статуту ХКФК, Положення про організацію освітнього процесу у ХКФК, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у ХКФК.

1.3. Студентоорієнтоване навчання – підхід до організації освітнього процесу, що передбачає:

- заохочення здобувачів фахової передвищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу;
- створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів фахової передвищої освіти, включаючи надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії;
- побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства здобувачів фахової передвищої освіти та адміністрації, педагогічних (науково-педагогічних) та інших працівників Коледжу.

1.3.1. Студентоорієнтований підхід спрямований на формування індивідуальних освітніх траєкторій та, відповідно, індивідуального профілю компетентностей. При цьому здобувачу освіти надаються більші можливості щодо вибору змісту, темпу, способу та місця навчання з урахуванням його природних нахилів, здібностей, індивідуальних відмінностей.

1.4. Мета, завдання та принципи студентоорієнтованого навчання.

1.4.1. Метою студентоорієнтованого підходу до навчання є організація освітнього процесу на таких засадах, які дозволяють здобувачеві освіти виявити себе активним учасником освітньої та майбутньої професійної

діяльності, спроможним до визначення особистісних цілей діяльності та засобів їх досягнення.

1.4.2. Основні завдання студентоорієнтованого підходу до навчання:

- навчання, орієнтоване та спрямоване на здобувача освіти;
- навчання, що зорієнтоване на результати;
- компетентнісний підхід та участь здобувачів освіти у формуванні та реалізації освітньо-професійних програм;
- доступ учасникам освітнього процесу до методичного забезпечення з навчальних дисциплін;
- участь здобувачів освіти у контролі за якістю освітнього процесу;
- збільшення інформації фахового характеру, комунікації та зацікавленості в активному навчанні;
- актуалізація проблеми особистісного зростання особистості як основи її самостійності в оволодінні змістом освіти;
- стимулювання розвитку і саморозвитку студента;
- реалізація фахових і загальноосвітніх цілей шляхом розширення та поглиблення знань у навчанні із застосуванням неформальної та інформальної освіти;
- академічна мобільність здобувачів освіти.

1.4.3. Студентоорієнтоване навчання ґрунтується на принципах:

- демократичності, партнерства й соціальної відповідальності учасників освітнього процесу;
- забезпечення якості фахової передвищої освіти і якості освітньої діяльності;
- взаємоповаги у відносинах між здобувачами освіти та викладачами;
- активного залучення здобувачів освіти до реалізації всіх компонентів освітнього процесу;
- академічної свободи та доброчесності.

II. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ СТУДЕНТООРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Реалізація завдань та принципів студентоорієнтованого навчання у Коледжі представлена у:

- органічному поєднанні в освітньому процесі теоретичного та практичного навчання, дослідницької, творчої та інноваційної діяльності;
- наданні переваги активного навчання перед пасивним, яке реалізується через сучасні передові форми та методи навчання, різні способи та методи подачі матеріалу, різноманітні форми контролю знань;
- вивченні та врахуванні думки здобувачів стосовно організації освітнього процесу, викладання навчальних дисциплін, змісту освітніх програм, системи оцінювання результатів навчання тощо;
- індивідуалізації та диференціації навчання, запровадженні гнучких навчальних траєкторій через можливість формування індивідуального плану навчання здобувача освіти, організацію дисциплін вільного вибору, академічну мобільність і трансфер кредитів;
- формуванні цінностей та переконань здобувачів освіти, реалізації їх здібностей та обдарувань;
- використанні в освітньому процесі інноваційних навчальних технологій;
- участі здобувачів освіти в студентському самоврядуванні Коледжу;
- забезпечення зворотного зв'язку щодо освітнього процесу через наявність процедур реагування на звернення здобувачів освіти;
- прозорій системі критеріїв оцінювання результатів навчання; можливості самооцінювання і самоконтролю результатів навчання здобувачів освіти;
- запровадженні широкого спектру форм контролю на різних етапах навчання всіма учасниками навчального процесу, у тому числі: здобувачами освіти – через самоконтроль, викладачами – через проміжний і семестровий контроль, адміністрацією – через реакції на звернення, апеляції та скарги, роботодавцем – через результати початкової практики, підсумкову атестацію.

2.1.1. Студентоорієнтований підхід реалізується участю здобувачів освіти у внутрішньому забезпеченні якості освіти у Коледжі, а саме у:

- визнанні ролі та місця здобувачів у затверджених процедурах забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- участі у процедурах поновлення, відрахування та переведення здобувачів освіти;
- залученні до офіційного механізму затвердження, перегляду, модернізації та експертизи, моніторингу освітніх програм з метою адаптації освітніх програм до очікувань та потреб майбутніх фахівців;
- можливості перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті;
- можливості вибору таких форм та методів навчання, що оптимально сприяють вимогам студентоорієнтованого підходу;
- отриманні організаційної, консультативної та інших видів підтримки з метою реалізації здобувачами освіти індивідуальних освітніх траєкторій;
- доступі до навчальних та інформаційних ресурсів;
- доступі до публічної інформації,
- розвитку потенціалу фахової передвищої освіти через програми академічної мобільності.

2.1.2. Студентоорієнтований підхід реалізується участю викладачів (педагогічних працівників) у внутрішньому забезпеченні якості освіти у Коледжі через:

- використання індивідуального підходу у навчанні та виявлення поваги до особистості здобувача освіти;
- вміння працювати із змістом навчання, вміння створювати і постійно збагачувати культурно-інформаційне й предметно-розвивальне освітнє середовище;
- володіння різноманітними педагогічними технологіями, вміння надавати їм особистісно-розвивальну спрямованість;

- створення позитивної навчальної атмосфери, в основі якої – цінності та принципи демократії, націлювання на успіх, заохочення до навчання, під час якого здобувачі освіти навчаються на засадах співпраці та самоуправління;
- використання навичок спостереження для моніторингу індивідуального прогресу кожного здобувача освіти;
- постійного самовдосконалення, готовності оперативно вирішувати ті чи інші ситуації, які можуть виникати під час процесу навчання, дотримуючись тактовності та моральності.

2.2. Мотивація навчання здобувачів освіти як визначальний компонент студентоорієнтованого навчання та елемент внутрішньої системи забезпечення якості освіти, є внутрішньою характеристикою особистості здобувача освіти як активного суб'єкта цієї діяльності, що забезпечується:

- 1) заохоченням здобувача освіти до активного вибору в навчанні, яке полягає у: збільшенні інформації фахового характеру, комунікації та зацікавленості в активному навчанні, орієнтуванні щодо особливостей навчання в Коледжі (зміст, методи, умови, заходи, побудова програми, вибір у навчанні, соціалізація і фахова підтримка);
- 2) підтримкою цілісності навчання – реалізацією загальноосвітніх і фахових цілей шляхом розширення та поглиблення знань у навчанні, опануванням наукових методів, що спонукають до досліджень, тощо;
- 3) перевіркою узгодженості цілей і результатів навчання, пропорційності та форматів іспитів, стандартів підготовки, поясненням вимог до виконання студентських робіт.
- 4) виконанням вимог унормування (визначення часу відвідування занять, самостійного вивчення тощо) та оцінки роботи здобувача освіти; перевіркою відповідності змісту навчання;
- 5) втіленням можливостей індивідуального вирішення питань щодо застосування і поглиблення знань під час навчання; наявністю системи академічної мобільності здобувачів освіти.

2.3. Позааудиторна робота як прояв студентоорієнтованого навчання в системі забезпечення якості освіти має передбачати такі форми реалізації, що безпосередньо орієнтовані на окремих особистостей, зокрема, допомогу здобувачам освіти в оволодінні навчальним матеріалом через індивідуально-консультаційну роботу, у тому числі щодо ліквідації академічної заборгованості, підготовки до роботи в малих групах, проведення диспутів, конференцій тощо.

2.4. Самостійна робота в розвитку студентоорієнтованого навчання спрямована на переведення здобувача освіти з пасивного споживача знань в активного їх творця, здатного критично мислити, планувати свої самостійні дії, вміти виявляти ініціативу, сформулювати проблему, аналізувати шляхи її вирішення, передбачає: розвиток внутрішньої і зовнішньої самоорганізації майбутнього фахівця, його здатність вибудовувати індивідуальну програму самонавчання, а також формувати здатності до саморозвитку і творчого застосування отриманих знань.

2.5. Соціальний вимір якості фахової передвищої освіти передбачає:

- створення належних соціально-економічних умов навчання здобувачів освіти (забезпечення доступності навчання, у тому числі і для студентів з особливими потребами, надання безкоштовних послуг із юридичних, соціальних, фінансових та освітніх питань, фінансову підтримку студентів, які потребують допомоги, у формі соціальних стипендій та ін.);

- дотримання морально-етичних принципів навчання (у першу чергу, принципів академічної доброчесності) та викладання (у дусі національно-патріотичного виховання молоді);

- соціальну відповідальність і розвиток партнерства з бізнесом та владою (шляхом організації професійної практики, зустрічей з представниками органів державної влади, місцевого самоврядування, бізнесу);

- забезпечення належного рівня оплати праці педагогічних працівників, який би стимулював їх роботу щодо підвищення професійності, педагогічної майстерності та якості освітнього процесу.

III. СИСТЕМА КОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ СТУДЕНТООРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

3.1. Забезпечення і контроль реалізації студентоорієнтованого навчання у Коледжі покладається на учасників освітнього процесу у відповідності до їх обов'язків, передбачених законодавством України, внутрішніми актами, посадовими інструкціями, іншими вимогами роботодавців та Коледжу.

3.1.1. Система контролю результатів навчання у Коледжі має відповідати таким вимогам:

- критерії та методи оцінювання оприлюднюються заздалегідь;
- оцінювання є максимально об'єктивним та проводиться відповідно до встановлених процедур;
- при контролі забезпечується додержання принципів академічної доброчесності, етики, максимальної коректності й доброзичливості;
- застосовується офіційна процедура розгляду апеляцій здобувачів.

3.1.2. Система контролю результатів навчання передбачає можливість участі представників органів студентського самоврядування Коледжу.

3.2. Оцінювання у студентоорієнтованій моделі навчання як складова внутрішньої системи забезпечення якості освіти має бути спрямоване на:

- кількісну оцінку ступеня досягнення здобувачем освіти бажаних результатів навчання;
- розвиток у здобувачів освіти уміння самооцінювання – для забезпечення їх ефективного подальшого навчання.

3.2.1. Оцінювання є ефективним, якщо:

- дає всеосяжне і достовірне уявлення про досягнення осіб, що навчаються;
- використовується для виявлення того, що є найпродуктивнішим для здобувачів освіти у процесі навчання;
- здобувачі освіти та викладачі діють як відповідальні партнери у навчанні та оцінюванні.